

Vallès Oriental i Vallès Occidental

Per Joan Montllor i Pujal

Sempre he vist en el Vallès tres zones amb característiques pròpies ben acusades, però també amb trets comuns no menys vius que, amb el marc de les muntanyes, fan palesa la unitat de la comarca.

Efectivament, per mi hi ha geogràficament parlant, el Vallès Oriental, el Central i l'Occidental. I així com la del mig—que és fisiogràficament i climatològicament la més típica, la més vallesana, podríem dir—constitueix el nexa de les extremes, aquestes, igual que les serralades interior i litoral, són, ensems, zones de transició i de perfecte connexió del Vallès amb les comarques de la rodalia.

No vaig a remarcar ço que és peculiar de cada zona ni ço que els és comú, perquè m'entretindria massa. Només indicaré els límits llurs, a la meua manera de veure.

La zona de Llevant va de la riera de Gualba a la serra que baixa del Pla de la Calma a Aigües Partides, d'on s'enfila al Corredor. Tota, per tant, està dins la conca de la Tordera. De dita serra a la que baixa del Puig de la Creu a La Salut, de Sabadell, i a l'entreforc del Ripoll i el Besòs, a Masrampinyo, s'estén, en vessant d'aquest últim riu totalment, la zona del Mig. La de Ponent va d'aquí al Llobregat, i dóna aigües a dit riu i al Besòs.

Tinc la convicció que tot bon coneixedor de la comarca que n'hagi contemplat bé el paisatge reconeixerà la realitat de les tres zones expressades i que no discreparà gaire dels límits llurs que he assenyalat.

Aquesta apreciació meua l'he sostinguda sempre i a tot arreu amb fermesa.

Per cert que en la meua conferència a la Casa del Vallès, a la qual va fer-me l'honor d'assistir-hi el meu compatriota i car amic Pau Vila, en dir-me aquest reputat geògraf que potser jo tenia raó en posar la línia divisòria de les zones central i ponentina a la serra de la Salut, en comptes del riu Ripoll, com ell havia proposat, vaig entendre que també acceptava la meua apreciació del Vallès en tres zones geogràfiques ben definides, ultra les muntanyenques.

De seguida, però, vaig veure que per ell no existia sinó el Vallès Oriental i l'Occidental, parer que fou compartit per la Ponència de la Divisió Territorial.

«L'enorme densitat de població que s'observa al Vallès geogràfic,—diu la Ponència—fa impossible de convertir aquesta comarca natural en una demarcació única. Davant de fer-ne, almenys, dues particions, hem cregut la més lògica aquella que deixa, a un costat, el Vallès industrial, amb les grans urbs de